

ZAPROSZENIE DO ZGŁASZANIA UWAG DOTYCZĄCYCH OCENY / OCENY ADEKWATNOŚCI	
TYTUŁ OCENY	Dyrektywy w sprawie zamówień publicznych – ocena
WIODĄCA DG I ODPOWIEDZIALNY DZIAŁ	DG GROW C.2
ORIENTACYJNY HARMONOGRAM (PLANOWANE TERMINY ROZPOCZĘCIA I ZAKOŃCZENIA)	<i>Termin rozpoczęcia:</i> IV kw. 2024 r.–I kw. 2025 r. <i>Termin zakończenia:</i> III kw. 2025 r.
INFORMACJE DODATKOWE	Strona internetowa poświęcona temu obszarowi polityki: Zamówienia publiczne – Komisja Europejska (europa.eu)

TYTUŁ OCENY	Dyrektywy w sprawie zamówień publicznych – ocena
WIODĄCA DG I ODPOWIEDZIALNY DZIAŁ	DG GROW C.2
ORIENTACYJNY HARMONOGRAM (PLANOWANE TERMINY ROZPOCZĘCIA I ZAKOŃCZENIA)	<i>Termin rozpoczęcia:</i> IV kw. 2024 r.–I kw. 2025 r. <i>Termin zakończenia:</i> III kw. 2025 r.
INFORMACJE DODATKOWE	Strona internetowa poświęcona temu obszarowi polityki: <u>Zamówienia publiczne – Komisja Europejska (europa.eu)</u>

A. Kontekst polityczny, cel i zakres oceny

Kontekst polityczny

Każdego roku organy publiczne w UE wydają ok. 14 % PKB (ponad 2,4 bln EUR rocznie) na zakup usług, robót budowlanych i dostaw. W wielu sektorach, takich jak energetyka, transport, gospodarowanie odpadami, ochrona socjalna oraz świadczenie usług zdrowotnych lub edukacyjnych, głównymi nabywcami są instytucje publiczne. W drodze zamówień publicznych wydatkuje się ok. 48 % środków pochodzących z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych¹.

Aby stworzyć równe warunki działania dla przedsiębiorstw w całej Europie, przepisy UE określają minimalne wymogi dotyczące zamówień publicznych. Regulują one sposób, w jaki organy publiczne i określone podmioty świadczące usługi użyteczności publicznej w UE dokonują zakupu towarów, robót budowlanych i usług powyżej określonej wartości. Dyrektywy UE w sprawie zamówień publicznych obejmują przepisy proceduralne („sposoby dokonywania zakupów”), w tym przepisy mające ogólne zastosowanie, przepisy szczególne obowiązujące podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych oraz przepisy dotyczące koncesji.

W [sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczącym zamówień publicznych w UE](#), opublikowanym w 2023 r. i poprzedzającym konkluzje Rady (C/2024/3521)², wskazano na konieczność podjęcia dalszych działań w celu rozwiązania problemu spadku konkurencji w zamówieniach publicznych oraz pełnego wykorzystania potencjału unijnego rynku zamówień publicznych.

W sprawozdaniach Enrica Letty ([Znacznie więcej niż rynek – Szybkość, bezpieczeństwo, solidarność – Wzmacnianie pozycji jednolitego rynku, by mógł zapewnić zrównoważoną przyszłość i dobrobyt wszystkim obywatelom UE](#)) i Maria Draghiego ([Przyszłość europejskiej konkurencyjności](#)) zamówienia publiczne uznano za kluczowe narzędzie wspierania realizacji celów UE, a także wskazano szereg wyzwań oraz istotnych kwestii wymagających podjęcia.

W [wytycznych politycznych na lata 2024-2029](#) na następną kadencję Komisji Europejskiej przewodnicząca Ursula von der Leyen zapowiedziała rewizję dyrektyw w sprawie zamówień publicznych, aby: umożliwić preferencyjne traktowanie produktów europejskich w ramach zamówień publicznych w niektórych sektorach o strategicznym znaczeniu; pomóc w zapewnieniu unijnej wartości dodanej i bezpieczeństwa dostaw kluczowych technologii, produktów i usług; usprawnić i uprościć przepisy dotyczące zamówień publicznych, przede wszystkim z korzyścią dla unijnych start-upów i przedsiębiorstw innowacyjnych.

Dyrektywy w sprawie zamówień publicznych oraz skuteczne procedury dotyczące ich udzielania mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia globalnej konkurencyjności UE. Stanowią również dla UE jedną z głównych dostępnych dźwigni rozwoju innowacyjnych wyrobów i usług oraz tworzenia rynków pionierskich w zakresie czystych i strategicznych technologii.

Specjalne sprawozdania i dokumenty sektorowe UE, np. niedawna opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego [„Potencjał zamówień publicznych dla przedsiębiorstw gospodarki społecznej”](#), uznają rolę zamówień publicznych w realizacji poszczególnych celów polityki UE i wzywają do rewizji dyrektyw w sprawie zamówień publicznych.

Cel i zakres

¹ Porady dla osób odpowiedzialnych za udzielanie zamówień publicznych dotyczące unikania najczęstszych błędów popełnianych w projektach finansowanych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych ([guidance_public_proc_pl.pdf](#)).

² Konkluzje Rady w sprawie sprawozdania specjalnego nr 28/2023 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego: Bardziej uczciwa i skuteczna konkurencja w zakresie unijnych zamówień publicznych na roboty budowlane, towary i usługi; Dz.U. C, C/2024/3521, 3.6.2024.

Komisja rozpoczyna obecnie ocenę trzech aktów ustawodawczych regulujących udzielanie zamówień publicznych w UE („*sposoby dokonywania zakupów*”), a mianowicie dyrektyw: [2014/23/UE](#) (dyrektywa w sprawie koncesji), [2014/24/UE](#) (dyrektywa w sprawie zamówień publicznych) oraz [2014/25/UE](#) (dyrektywa sektorowa). Ocena dotyczyć będzie tego, czy dyrektywy te są skuteczne i efektywne w całej UE, są nadal adekwatne względem założeń, osiągają zamierzone cele przy minimalnych kosztach oraz są odpowiednie w kontekście możliwości sprostania obecnym wyzwaniom.

Ocena będzie dotyczyć ośmiu lat (2016–2024) oraz obejmie wszystkie państwa członkowskie UE i państwa EOG.

Część oceny stanowić ma dogłębna analiza stanu konkurencji na unijnym rynku zamówień publicznych.

Ocena będzie oparta na następujących kryteriach:

- **Skuteczność:** ustalenie, czy dyrektywy okazały się skuteczne, jeśli chodzi o realizację założonych celów (przyczynienie się do wysokiego poziomu konkurencji na jednolitym rynku; zwiększenie udziału MŚP w postępowaniach o udzielenie zamówienia; uproszczenie i elastyczność procedur udzielania zamówień; przejrzystość i uczciwość wydatków publicznych; efektywne wykorzystanie funduszy publicznych; uczynienie gospodarki UE bardziej ekologiczną, społeczną i innowacyjną).
- **Efektywność:** ustalenie kosztów i korzyści wynikających z przedmiotowych dyrektyw zarówno dla nabywców publicznych, jak i podmiotów gospodarczych, w tym MŚP.
- **Adekwatność:** ustalenie, czy dyrektywy są nadal dostosowane do zmieniającego się kontekstu i potrzeb nabywców, dostawców i użytkowników.
- **Spójność:** ustalenie, czy dyrektywy są wewnętrznie i zewnętrznie spójne z innymi interwencjami podejmowanymi przez UE.
- **Unijna wartość dodana:** ustalenie, w jaki sposób dyrektywy pomogły zharmonizować krajowe przepisy i praktyki w zakresie zamówień publicznych oraz ograniczyć fragmentację prawa, a także, czy przyniosły oczekiwane korzyści (np. pod względem uczciwej konkurencji na całym jednolitym rynku, wdrażania polityk UE, przejrzystości itp.).

B. Lepsze stanowienie prawa

Strategia konsultacji

Główne działania konsultacyjne będą realizowane od IV kw. 2024 r. do II kw. 2025 r.

Oprócz niniejszego zaproszenia do zgłaszania uwag przewiduje się następujące działania konsultacyjne:

- 12-tygodniowe internetowe **konsultacje publiczne** (kwestionariusz), prowadzone równolegle z niniejszym zaproszeniem do zgłaszania uwag, które zostaną ogłoszone na portalu Komisji „[Wyraź swoją opinię](#)” we wszystkich 24 językach UE. Ich celem jest zebranie ogólnych danych na potrzeby oceny;
- **ukierunkowane konsultacje** mające na celu zebranie danych ilościowych i jakościowych od zainteresowanych stron należących do różnych, wymienionych poniżej, kategorii;
- **konsultacje z ekspertami** w ramach ukierunkowanych konsultacji: z grupami ekspertów działającymi przy Komisji Europejskiej ([grupa ekspertów rządowych ds. zamówień publicznych](#), [grupa doradcza ds. zielonych zamówień publicznych](#), [grupa ekspertów zainteresowanych stron ds. zamówień publicznych](#), [sieć organów odwoławczych pierwszej instancji ds. zamówień publicznych](#), [wielostronna grupa ekspertów ds. e-zamówień](#)), z innymi odpowiednimi sektorowymi grupami ekspertów (takimi jak [grupa robocza ds. innowacyjnych zamówień na forum Europejskiej Rady ds. Innowacji](#) oraz [grupa ekspertów Komisji ds. gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych](#)), jak również z ekspertami Grupy Roboczej ds. Zamówień Publicznych w ramach Rady.

Sprawozdanie podsumowujące zostanie opublikowane na stronie konsultacji publicznych w terminie ośmiu tygodni po zakończeniu konsultacji. Wyniki konsultacji zostaną podsumowane w sprawozdaniu zbiorczym, które zostanie załączone do dokumentu roboczego służb Komisji prezentującego ocenę.

Do przedstawienia odpowiednich badań naukowych, analiz i danych, które mogłyby być pomocne w ocenie któregośkolwiek z aspektów oceny, zachęca się również naukowców, a także organizacje akademickie, stowarzyszenia naukowe i stowarzyszenia naukowe posiadające wiedzę fachową w dziedzinie zamówień publicznych.

Powody prowadzenia konsultacji

Celem konsultacji jest zebranie szczegółowych i wysokiej jakości danych oraz informacji zwrotnych na temat skuteczności dyrektyw 2014/23/UE, 2014/24/UE i 2014/25/UE. Mają one również na celu ustalenie, czy dyrektywy są nadal adekwatne względem założeń, właściwe i wystarczające do osiągnięcia celów polityki UE.

Grupa docelowa

Zachęcamy wszystkich do przekazania informacji zwrotnych na temat niniejszego zaproszenia do zgłaszania uwag oraz do udzielenia odpowiedzi w ramach konsultacji publicznych.

Poniższy niewyczerpujący wykaz obejmuje grupy zainteresowanych stron, które mogą być najbardziej zainteresowane przedmiotową oceną:

- rządy, w tym agencje ds. zamówień publicznych i organy publiczne odpowiedzialne za wdrażanie funduszy UE w ramach zarządzania dzielonego (np. instytucje zarządzające funduszami polityki spójności);
- inni nabywcy publiczni, w tym na szczeblu regionalnym/lokalnym, oraz centralne jednostki zakupujące;
- centra kompetencji odpowiedzialne za profesjonalizację nabywców;
- organy odwoławcze ds. zamówień publicznych;
- przedsiębiorstwa i organizacje biznesowe, w tym MŚP, przedsiębiorstwa typu start-up i przedsiębiorstwa społeczne;
- organizacje pozarządowe;
- podmioty gospodarki społecznej;
- partnerzy społeczni reprezentujący związki zawodowe i pracodawców;
- środowiska akademickie i instytuty badawcze.

Gromadzenie danych i metodyka

Gromadzenie danych obejmie również:

- badanie źródeł wtórnych;
- przegląd istniejącej literatury oraz dostępnych sprawozdań, opracowań i analiz (w tym [badania Komisji dotyczącego wdrożenia dyrektywy w sprawie koncesji](#) oraz [sprawozdania Komisji na temat funkcjonowania dyrektywy 2014/23/UE](#)³);
- informacje zebrane poprzez projekty UE, w tym dotyczące dużych nabywców ([Big Buyers Working Together](#)) i strategicznych zamówień publicznych ([Strategic Public Procurement Dialogues](#));
- dane zawarte w istniejących bazach danych dotyczących zamówień publicznych (w tym w bazie TED stanowiącej suplement do Dziennika Urzędowego UE, przestrzeni danych dotyczących zamówień publicznych, krajowych bazach przetargowych);
- wszelkie istotne sprawy rozstrzygane przed Trybunałem Sprawiedliwości UE.

Analizy zlecone zostaną również prywatnym ekspertom.

Gromadzenie danych i odpowiednia analiza będą prowadzone przy udziale grup ekspertów Komisji.

Zgromadzone informacje i dane zostaną zestawione i przeanalizowane w celu udzielenia odpowiedzi na pytania służące ocenie.

³ Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady na temat funkcjonowania dyrektywy 2014/23/UE w sprawie udzielania koncesji oraz na temat wpływu na rynek wewnętrzny wyłączeń przedstawionych w art. 12 {SWD(2023) 267 final}; Bruksela, 28.7.2023, COM(2023) 460 final.